

Täysistunto

Tiistai 2.6.2026 klo 14.00—22.04

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi passilain ja henkilökorttilain muuttamisesta Hallituksen esitys HE 100/2026 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakoh-
tien jälkeen. — Sisäministeri Rantanen, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.16 **Sisäministeri Mari Rantanen** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Käsitte-
lyssä on hallituksen esitys laeiksi passilain ja henkilökorttilain muuttamisesta. Esityksen
tavoitteena on toimeenpanna hallituksen huhtikuun 2025 kehysriihessä tekemä linjaus
Suomen passien enimmäisvoimassaoloajan pidentämisestä kymmeneen vuoteen. Samalla
esitetään henkilökorttilakiin tehtäväksi samansisältöiset muutokset. Passien ja henkilö-
korttien voimassaoloajan pidentäminen kymmeneen vuoteen vastaisi yleistä eurooppalais-
ta käytäntöä. Valtaosassa EU-maita täysi-ikäisille myönnettävät passit ja henkilökortit
ovat voimassa kymmenen vuotta. Ehdotus pyrkiikin vähentämään asiakirjojen uusimistar-
vetta ja asiointia viranomaisissa sekä sujuvoittamaan kansalaisten arkea ja vähentämään
hallinnollista kuormaa. Alaikäisten osalta esitetään viiden vuoden voimassaoloa, sillä lap-
sen kasvopiirteet muuttuvat voimakkaasti ja tunnistettavuus voisi pitkällä voimassaololla
olla hyvinkin heikkoa.

Nykyistä pidempään voimassa olevien passin ja henkilökortin turvallisuuden parantami-
seksi kasvokuvan saisi jatkossa toimittaa lupaviranomaiselle ainoastaan luonnollinen hen-
kilö tai oikeushenkilö, jolla on yritys- tai yhteisötunnus taikka muussa EU- tai Eta-valtios-
sa annettu vastaava yritys- tai yhteisötunniste. Yksittäinen passia tai henkilökorttia hakeva
henkilö ei enää voisi itse toimittaa kasvokuvaansa poliisille hakemuksen liitteenä. Kasvo-
kuvan ottaminen olisi kuitenkin poikkeustilanteissa mahdollista järjestää jatkossakin jous-
tavasti. Kasvokuvaan liittyvä ehdotettu sääntely ei koskisi ulkoministeriön ja Suomen
edustuston myöntämiä asiakirjoja, mikä helpottaa ulkosuomalaisten arkea. Myös poliisilla
olisi mahdollisuus olosuhteiden niin vaatiessa hyödyntää muuta käytettävissä olevaa kas-
vokuvaa.

Enimmäisvoimassaoloajan pidentämiseen liittyy riski hakemusten ja käyntiasioinnin
voimakkaasta kausivaihtelusta. Ilmiön tasaamiseksi esitykseen sisältyy sääntelyehdotus,
joka mahdollistaisi nykysääntelyn mukaisen kevennetyn hakumenettelyn kertaluonteisen
hyödyntämisen lakimuutoksen voimaan tullessa. Mahdollisuuden voisi käyttää ainoastaan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 59/2026 vp

viisi vuotta voimassa olevaan passiin ja henkilökorttiin ja vain, jos voimassa olevan sääntelyn edellytykset muun muassa edellisen sormenjälkinäytteen antamisen määräajasta täytyisivät.

Esityksessä ehdotetaan myös, että alaikäisen Suomen kansalaisen passin lisätietokenttään merkittäisiin tieto alaikäisen huoltajasta. Merkitsemisellä pyritään sujuvoittamaan perheiden matkustamista ja tukemaan lapsikaappausten ehkäisyä kansainvälisessä liikenteessä.

Pidempi voimassaoloaika voi toki herättää asiakirjaturvallisuuteen liittyviä kysymyksiä. On tärkeää pitää huolta varmenteista ja turvallisuustekijöistä. Suomi palaa voimassaoloajan osalta Euroopan valtavirtaan huolehtien samalla turvallisuudesta.

Passin ja henkilökortin hinnat perustuvat jatkossakin niiden tekemisestä ja toimittamisesta johtuviin todellisiin kustannuksiin, ja hinnat vahvistetaan erikseen sisäministeriön maksuasetuksella.

Arvoisa puhemies! Uudistus tarkoittaisi käytännössä, että suomalainen asioisi viranomaisen kanssa passin hakemiseksi harvemmin, kymmenessä vuodessa kerran, ei kahdesti. Se tarkoittaa tavalliselle suomalaiselle vähemmän vaivaa ja laskettavissa olevaa säästöä. Se tarkoittaa myös sitä, että vapautamme tarvittavia viranomaisresursseja muuhun työhön. Hakemuksia käsitellään poliisissa vuosittain satojatuhansia, ja tällä uudistuksella voimme arvioidaan laskevan merkittävästi. Tämä uudistus on ollut puheissa jo pitkään. Passin voimassaoloajan pidentämistä ovat kansalaiset odottaneet, ja tämä on osa hallituksen norminpurkutalkoita.

Sääntelyn vaikutuksia tulisi jatkossa seurata erityisesti hakemusmäärien, kausivaihtelun, kasvokuväsääntelyn toimivuuden, asiakirjaturvallisuuden kehityksen ja kansalaisten palveluiden saatavuuden osalta.

Ennen lain voimaantuloa tehtyihin hakemuksiin sovellettaisiin vanhaa lakia, ja voimaantulohetkellä voimassa olevat passit ja henkilökortit pysyisivät siis voimassa myöntämispäätöksen mukaisesti loppuun saakka. Nykyistä passia ei siis tarvitse vaihtaa ennen sen vanhentumista.

Lakien esitetään tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Passi- ja henkilökorttijärjestelmän tietojärjestelmämuutokset on kuitenkin voitava toteuttaa ennen lakien voimaantuloa, ja arvioitu lakien voimaantulo voisi olla viimeistään alkuvuonna 2028.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Garedew, olkaa hyvä.

15.21 Kaisa Garedew ps: Arvoisa puhemies! Pian passi on taas voimassa 10 vuotta. Nyt saadaan järkeä tähän paperirumbaun, kun passien ja henkilökorttien voimassaolo pidennetään takaisin 10 vuoteen. Tämä helpottaa suomalaisten arkea, kun ei tarvitse olla hakemassa uutta passia aina 5 vuoden välein. Samalla se vähentää passihakemuksista aiheutuvaa työmäärää ja ruuhkaa poliisin lupapalveluissa.

Alaikäisten passit ovat jatkossakin voimassa vain 5 vuotta, koska heidän piirteensä muuttuvat niin merkittävästi kasvaessa. Tämä onkin todella järkevää säilyttää näin, koska olisi mahdotonta arvioida, onko 10-vuotias sama lapsi kuin passikuvassa oleva vauva. Lasten passeihin tulee kuitenkin se muutos, että niihin lisätään tiedot hänen huoltajistaan. Tällä on tarkoitus sekä ehkäistä lapsikaappauksia että sujuvoittaa perheiden matkustamista.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 59/2026 vp

Arvoisa puhemies! Passilain muutos on hyvä esimerkki siitä, miten hallitus purkaa turhaa byrokratiaa ja normeja. Tämä laki saadaan voimaan arviolta viimeistään vuonna 2028, mutta toivottavasti jo aiemmin. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pauli Kiuru, olkaa hyvä.

15.23 Pauli Kiuru kok: Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille esittelystä ja hyvästä hallituksen esityksestä.

Tämä on hyvä esimerkki byrokratian purkamisesta ja hallinnon keventämisestä — kansalaisten arkeen aivan selkeä vaikutus. Kun voimassaoloaika pidennetään kymmeneen vuoteen, niin se totta kai vaikuttaa hallinnolliseen taakkaan ja siihen työmäärään, mitä viranomaiset tekevät, puhumattakaan tavallisille kansalaisille aiheutuvista kuluista ja vaivasta.

Ja siihen, mitä asiakirjan julkisuudesta tässä on jo mainittu: on todella varmasti perusteltua, että lasten osalta tämä on viisi vuotta turvallisuusperusteisesti.

Viime vaalikaudella passien saamiseen liittyvät asiat oli ehkä yksi eniten palautetta itselleni aiheuttanut asia. Koronaongelmien helpotuttua ruuhkat olivat melkoisia, ja tietysti nyt sitten, kun kymmeneen vuoteen mennään, tämä paine hallintoviranomaisia kohtaan pienenee. Muistan yhden esimerkin: Tuotunut henkilö Tampereelta sanoi, että hän lähtee ajamaan Seinäjoelle hakemaan passia. Itse hain Pirkanmaalta, lähdin ajamaan Porvooseen tai oikeastaan Helsingin kautta. Mutta jos ajatellaan järkevän ajankäytön kannalta ja ajatellaan vaikkapa ympäristön ja päästöjen kannalta, niin tämä ei ole kovin tehokasta ajankäyttöä. Ja kun työn tuottavuudesta ja tämäntyyppisistä asioista puhutaan, niin aivan oikeaan suuntaan tässä ollaan menossa. Eli kiitos esityksestä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

15.25 Juha Hänninen kok: Arvoisa puhemies! Kiitos myös ministerille, kun tätä asiaa nyt sitten lopulta on saatu edistettyä.

Yhteiskunta ei ole sitä varten, että normit ja säännöt kuormittaisivat liikaa kansalaisia, jos voimme asian järjestää toisin. Siksi nyt käsiteltävänä oleva hallituksen esitys passi- ja henkilökorttilakiin pidentää passien ja henkilökorttien voimassaoloaika viidestä vuodesta kymmeneen vuoteen. Kun passin ja henkilökortin voimassaoloa pidennetään, kevenämme kansalaisten arkea ja vähennämme hallinnollista taakkaa, mutta samalla hyväksymme tietoisesti uudenlaisen turvallisuusriskin, jota meidän on tarkasteltava avoimesti ja realistisesti.

Arvoisa puhemies! Se tarkoittaa, että meidän on tunnustettava, että mitä pidempään yksi asiakirja on käytössä, sitä suurempi riski liittyy sen väärinkäyttöön. Asiakirjan turvallisuustekijät vanhenevat, sirun tietoturva ei pysy teknologian kehityksen mukana, ja kasvo-kuva voi menettää vähitellen tunnistettavuutensa. Tämä on erityisen merkittävää aikana, jolloin kansainvälinen rikollisuus hyödyntää identiteettiväärennöksiä järjestelmällisesti ja ammattimaisesti ja jolloin rajat ylittävä rikollisuus on yhä keskeisempi sisäisen turvallisuuden uhka.

Turvallisuus ei kuitenkaan perustu vain asiakirjan voimassaoloaikaan vaan koko järjestelmän luotettavuuteen. Tässä esityksessä vahvistetaan useita turvallisuuselementtejä, joilla pyritään vastaamaan juuri näihin riskeihin. Yksi keskeinen muutos on esimerkiksi se,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 59/2026 vp

että passikuvan toimittaminen rajataan tunnistettaviin ja jäljitettäviin toimijoihin. Samoin sormenjälkien ja kasvokuvien käyttö on osoittautunut tehokkaaksi keinoksi estää henkilöllisyyksien väärinkäyttöä. Mutta lakimuutosten myötä myös niiden säilytysaika pitenee, ja siksi niiden käyttö edellyttää erityistä huolellisuutta ja jatkuvaa arviointia.

Kansalaisten arjen helpottaminen ja turvallisuus voivat kulkea käsi kädessä, ja siksi on hyvä, että uudistuksessa huomioidaan myös asiakirjojen luotettavuus ja turvallinen tunnistaminen. Turvallisuudesta huolehtiminen on tärkeä askel petosten torjunnassa, mutta turvallisuus ei saa rakentua siten, että samalla heikennetään luottamusta henkilötietojen suojaan.

Arvoisa puhemies! Kokonaisuutena arvioiden tämä esitys edustaa tasapainoista ratkaisua. Vaikka se lisää harkitusti riskejä, se ottaa myös käyttöön keinoja niiden hallitsemiseksi. Turvallisuus ei synny yksittäisestä säädöksestä vaan siitä, miten sääntely, teknologia ja viranomaistoiminta muodostavat toimivan kokonaisuuden. Tässä esityksessä tuo kokonaisuus on rakennettu harkiten ja tasapainoisesti. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Strandman, olkaa hyvä.

15.29 Jaana Strandman ps: Arvoisa puhemies, kunnioitettu sisäministeri! Hallituksen esitys passien ja henkilökorttien enimmäisvoimassaoloajan pidentämisestä viidestä vuodesta kymmeneen vuoteen on tervetullut ja perusteltu uudistus. Se vastaa sekä kansalaisten toiveisiin että kansainväliseen kehitykseen ja tekee asioinnista sujuvampaa ilman, että turvallisuudesta tingitään. Nykyinen viiden vuoden voimassaoloaika tarkoittaa suomalaisille säännöllisiä käyntejä lupapalveluissa, hakemusmaksuja sekä aikaa vievää asiointia. Monelle perheelle tämä merkitsee huomattavia kustannuksia erityisesti silloin, kun useita passeja tai henkilökortteja uusitaan samanaikaisesti. Kun asiakirjan käyttöikä kaksinkertaistuu, myös uusimistarve harvenee merkittävästi. Uudistus hyödyttää myös viranomaisia. Lupapalveluissa käsitellään vuosittain suuri määrä passien ja henkilökorttien uusimisia. Kun hakemusten määrä pitkällä aikavälillä vähenee, viranomaisilla on paremmat mahdollisuudet kohdentaa resurssejaan muihin tehtäviin ja vastata ruuhkatilanteisiin tehokkaammin.

Arvoisa puhemies! Esitys perustuu myös eurooppalaiseen käytäntöön. Valtaosassa Euroopan maita passin enimmäisvoimassaoloaika on jo kymmenen vuotta. Suomi palaa malliin, joka oli käytännössä myös ennen vuoden 2006 muutosta. Samalla on syytä huomata, että matkustusasiakirjojen teknologia, valmistusmenetelmät ja turvallisuusratkaisut ovat kehittyneet merkittävästi viime vuosikymmenten aikana. Turvallisuuskysymykset on huomioitu huolellisesti. Alaikäisten passit ja henkilökortit säilyvät enintään viisi vuotta voimassa, mikä on perusteltua lasten nopean kasvun vuoksi. Lisäksi kasvokuvien toimittamista koskevia menettelyjä tarkennetaan ja asiakirjojen turvallisuutta seurataan jatkuvasti kansainvälisen yhteistyön kautta. Esitykseen sisältyvä huoltajatietojen merkitseminen alaikäisen passiin voi myös helpottaa perheiden matkustamista ja tukea lapsikaappausten ehkäisemistä kansainvälisessä liikenteessä.

Arvoisa puhemies! Tämä uudistus vähentää kansalaisten kustannuksia, helpottaa arkea, sujuvoittaa viranomaisasiointia ja yhdenmukaistaa Suomen käytäntöjä muun Euroopan kanssa. Kiitän lämpimästi sisäministeri Rantasta tästä esityksestä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Aittakumpu, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 59/2026 vp

15.31 **Pekka Aittakumpu ps:** Arvoisa puhemies! Passin voimassaolon pidentäminen viidestä vuodesta kymmeneen vuoteen on perussuomalaisten pitkäaikainen tavoite. Tämä säästää kansalaisten rahaa ja vähentää ruuhkia poliisin lupahallinnossa. Juuri tällaisia tervejärkisiä uudistuksia me tarvitsemme.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rintamäki, olkaa hyvä.

15.32 **Anne Rintamäki ps:** Arvoisa puhemies, arvon ministeri! Käsittelemme hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi passilain ja henkilökorttilain muuttamisesta. Kiitos ministeri Rantaselle asian esittelystä.

Esityksen merkittävin yksittäinen muutos on se, että passin ja henkilökortin enimmäisvoimassaoloaikaa pidennettäisiin nykyisestä viidestä vuodesta kymmeneen vuoteen. Alaikäisten tapauksessa voimassaoloaika olisi kuitenkin enintään viisi vuotta. Alaikäisten passihin lisättäisiin myös tieto hänen huoltajistaan. Tällä pyritään sujuvoittamaan perheiden matkustamista ja tukemaan lapsikaappausten ehkäisyä kansainvälisessä liikenteessä.

Passien voimassaoloaikojen pidentäminen on ollut perussuomalaisten tavoitelistalla jo pidempään. Meidän mielestämme viiden vuoden aikaväli on ollut turhan lyhyt tavallisen suomalaisen mutta myös poliisin näkökulmasta. Tällä uudistuksella säästämme kansalaisten aikaa, vaivaa ja rahaa ja samalla vähennämme ruuhkautumista poliisin lupahallinnossa. Passin kymmenen vuoden voimassaoloaika vastaa yleisemmin Euroopassa käytössä olevia aikoja. Muutos on pieni mutta hyvin konkreettisesti ihmisten arkeen vaikuttava. Arjesta pyritään tekemään sujuvampaa. Kysymys onkin niin sanotusta normien purusta, jota tämä hallitus on muutoinkin toteuttanut.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitos. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

15.33 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa puhemies! Kansalaisten kannalta tämä on varmasti semmoinen odotettu esitys, ja varmasti kaikkia kiinnostaa se, kun tämä pitenee viidestä vuodesta kymmeneen vuoteen passi- ja henkilökorttitietojen uusimisen osalta. Se on hyvä uudistus.

Määrät ovat aika isoja, kun ne ovat vuositasolla satojatuhansia — viidensadantuhannen ja miljoonan välillä, kun katsotaan kokonaisuutena. Eli aika moni henkilö on tällaisen asian kanssa tekemisissä vuositasolla.

Sitten tämä on oikeastaan paluu vanhaan, sillä ennen vuotta 2006 meillä oli kymmenen vuoden väli passeissa. Siinä mielessä meillä on kokemus siitä, ja kokonaisuudessaan palaan tähän sykliin. Sitten nuorempien osalta on edelleen se viisi vuotta, joka on järkevä. Kun katsoo alaikäisten kehittymistä, niin totta kai se muutos on aika iso siltä osin. Kokonaisuutena voi sanoa, että tämä on kannatettava esitys monesta syystä: aikaa, kustannuksia ja viranomaistyötä säästyy.

Arvoisa ministeri, kysyisin tässä nyt: Poliisihallitus on aika lailla johdonmukaisesti vastustanut tätä ajan pidentämistä ainakin tämän esityksen mukaan, ja kansliapäälliköt ovat tehneet selvityksen 2021 — edelleen ongelmaksi tunnistettiin passinhaltijan tunnistettavuuden heikkeneminen ja asiakirjan sisältämän sirun tietoturvan ajantasaisuuden ylläpito. Nämä olivat sellaisia syitä, miksi Poliisihallitus on ollut vastaan tätä viidestä vuodesta kymmeneen vuoteen pidentämistä. Onko tässä nyt tapahtunut siellä päässä joku muutos, että tätä voidaan nyt muuttaa tähän suuntaan? Tämä tunnistettavuus varmasti... Kun ihmi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 59/2026 vp

nen muuttuu kymmenessä vuodessa kohtuullisen paljonkin tietyssä kohtaa, niin onko Poliisihallituksessa [Puhemies koputtaa] nyt tähän asiaan kiinnitetty huomiota? En löytänyt tästä esityksestä muutosta, vain tämän arvelun tästä kohdasta. Mutta muuten kannatettava esitys. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harjanne poissa. — Edustaja Paasi, olkaa hyvä.

15.36 Martin Paasi kok: Arvoisa puhemies! Tässä esityksessä on kyse hyvin käytännöllisestä asiasta. Passin ja henkilökortin voimassaoloaikaa pidennetään aikuisilla nykyisestä viidestä vuodesta kymmeneen vuoteen. Tämä on tietenkin tervetullut muutos. Moni suomalainen on törmännyt siihen, että passi on vanhentunut juuri väärällä hetkellä. Matka lähestyy, ajanvarauksia pitää etsiä kiireellä, ja pahimmillaan edessä on pikapassin hakeminen ja matkasuunnitelmien muuttaminen. Kyse ei ole suuresta ideologisesta kysymyksestä vaan arjen sujuvuudesta.

Arvoisa puhemies! Tämä on hyvä esimerkki järkevästä norminpurusta. Kaikkea hallintoa ei tarvitse tehdä raskaimman kautta, jos asian voi tehdä yksinkertaisemminkin ilman, että turvallisuudesta tingitään.

Samalla on hyvä sanoa suoraan, että voimassaolon pidentäminen ei ole täysin riskitön muutos. Mitä pidempään asiakirja on käytössä, sitä pidempään käytössä ovat myös sen turvaominaisuudet ja sirun tietoturvatkaisu. Myös kasvokuvan tunnistuskelpoisuus heikenee ajan myötä. Siksi on perusteltua, että esityksellä vahvistetaan myös passikuvan toimitamista koskevia vaatimuksia. Jatkossa hakija ei voisi itse toimittaa kuvaansa, vaan kuvan toimittaisi taho, jolla on Y-tunnus tai vastaava EU- tai Eta-tunniste. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi valokuvaajia ja muita elinkeinonharjoittajia. Tämä voi kuulostaa pieneltä yksityiskohdalta, mutta se on tärkeä. Tekoälyn ja kuvankäsittelyn aikakaudella viranomaisen pitää voida luottaa siihen, että matkustusasiakirjan kuva on aito, jäljitettävä ja yksilöitävissä. Passi ei ole vain matkustusasiakirja. Se on vahva henkilöllisyyden todentamisen väline.

Arvoisa puhemies! Esityksessä luovutaan myös kevennetystä hakumenettelystä passien pidemmän voimassaoloajan vuoksi. Jatkossa passin tai henkilökortin uusiminen edellyttäisi henkilökohtaista käyntiä poliisiasemalla. Tämä on varmasti osaa kansalaisista harmittava kohta. On selvää, että henkilökohtainen käynti lisää vaivaa, mutta kun asiakirja on jatkossa voimassa jopa kymmenen vuotta, on kuitenkin perusteltua, että henkilöllisyys varmistetaan kunnolla uusimisen yhteydessä. Tässä kokonaisuudessa haetaan tasapainoa. Kansalaisen ei tule uusia passia yhtä usein, mutta silloin kun asiakirja uusitaan, tunnistamisen ja kuvan luotettavuuden pitää olla kunnossa.

Arvoisa puhemies! Tätä esitystä kannattaa katsoa myös laajemmassa kuvassa. Hallituksen tehtävä ei ole vain tehdä suuria rakenteellisia uudistuksia. Sen tehtävä on myös purkaa sellaisia sääntöjä ja käytäntöjä, jotka tarpeettomasti hankaloittavat ihmisten arkea. Passin voimassaoloajan pidentäminen on juuri tällainen muutos. Se säästää ihmisten aikaa, vähentää uusimiskertoja ja tekee asioinnista harvempaa. Samalla turvallisuusnäkökohdat on otettu vakavasti. Tämä on järkevä, käytännöllinen ja pitkään odotettu uudistus. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Polvinen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 59/2026 vp

15.39 **Mikko Polvinen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Tämä esittelyssä oleva laki kuulostaa hyvältä. Tämmöinen passien viiden vuoden välein uusiminen on melkoinen työmaa, niin kuin edustaja Lyly aikaisemmin mainitsi, ja tämä koskettaa suurta joukkoa. Kymmenen vuotta tässä teknologisessa ajassa tietysti on pitkä aika, että voi kuvitella supertietokoneitten kehityksen, kvanttiteknologian voivan aiheuttaa haasteita tämän kymmenen vuoden aikana, mutta niihin varmaan sitten ajallaan vastataan.

Tämmöisenä aikana, kun palveluja keskitetään, on oikeastaan hyvä, että näihin juurisyihin vaikutetaan, eli että vähemmän tarvitaan näitä palveluja, ei tarvitse kuin kymmenen vuoden välein käydä siellä suuremmassa kaupungissa passi hakemassa. Se on varmaan vielä ihan kohtuullista.

Minua on kiinnostanut jo pitkään kuitenkin se, milloin me saadaan ajokortti tähän henkilökorttiin mukaan. Kävittekö te tästä keskustelua, että milloin tämmöinen voisi olla mahdollista? Näin kansalaisen näkökulmasta olisi ehkä parempi laittaa tämä korttipeli yhden kortin alle kuin tehdä erikseen ajokortti ja henkilökortti.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Wallinheimo, olkaa hyvä.

15.40 **Sinuhe Wallinheimo kok:** Arvoisa puhemies! Muutama sana normien purusta. Sehän oli hallitusohjelmassa, 300 purettua normia, ja näillä näkymin se tulee täyttymään. Itse asiassa tämä passien pidennys viidestä vuodesta kymmeneen vuoteen todennäköisesti on niistä yksi näkyvimpiä, ja taisi olla toissa kerralla kehysriihessä uutisten kautta luetuin asia näissä iltapäivälehdissä, eli näillä on väliä ihmisille.

Arvoisa puhemies! Tämä passikin oli erittäin vaikea saada viidestä vuodesta kymmeneen vuoteen. Virkamiehet vastustivat sitä. Me kävimme monta kertaa norminpurkuryhmän keskustelua heidän kanssaan, ja kuulemma tämä oli aivan mahdotonta, ja siellä yritimme sitten sanoa, että on näin tehty muuallakin Euroopassa, joten tämä on mahdollista. Siitä tietenkin valtava kiitos ministerille, koska olette näköjään painaneet sen läpi virkamiehistä huolimatta.

Toinen mielenkiintoinen asia tässä hallitusohjelman 300 normin purkamisessa on se, että tulemme todennäköisesti sen saavuttamaan. Meillä oli puolessavälissä noin 133 purettua normia, ja niistä itse asiassa säästöt yhteiskunnalle, kansalaisille olivat noin 120 miljoonaa. Nyt kun me pääsemme sinne lähemmäksi 300:aa, niin todennäköisesti se säästö tulee olemaan 200—300 miljoonan luokkaa puretuista normeista. Se on aika paljon, kun miettii tässä, minkälaisia kaikkia erilaisia keinoja me tässä maassa yritämme keksiä nyt hi-kipäissämme, mistä säästetään lisää rahaa. Mielestäni tämä on se kohta, missä kannattaa kunnianhimon tasoa nostaa seuraavalle hallituskaudelle. Sipilän hallituskaudella purettiin 300 normia, nyt puretaan 300. Viime kaudella ei purettu yhtään, mutta toivoisin, että ketkä tahansa ensi kaudella ovat siellä hallitusvastuussa, niin vähintään kolminkertaistetaan tämä tavoite — vähintään kolminkertaistetaan. Sen jälkeen voidaan puhua ehkä, että me saamme puoli miljardia kasaan puretuista normeista. Kun täälläkin on paljon nyt edustajia paikalla, jotka todennäköisesti ensi kaudella ovat hallituksessa, niin pitäkää tätä yllä. Tämä ei saa loppua tähän. Meillä on Suomessa aivan liikaa byrokratiaa ja sääntelyä, joten kansalaiset tykkäävät tästä, ja tästä voi aidosti saada säästöä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Sillanpää, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 59/2026 vp

15.43 **Pia Sillanpää ps:** Arvoisa puhemies! Joskus on hyvä todeta, että ennen ainakin jotkin asiat olivat paremmin. Kaikki uudistukset eivät todellisuudessa aina paranna asioita, ja tämä käsittelyssä oleva passi- ja henkilökorttilaki on siitä todella hyvä esimerkki — silloin täytyy uskaltaa palata vanhaan toimivaan käytäntöön. Suomessa passi oli hyvin pitkään voimassa, kymmenen vuotta kerrallaan. Vuonna 2006 passin voimassaoloaika lyhennettiin kuitenkin viiteen vuoteen, kun biometriset passit otettiin käyttöön. Silloin meille suomalaisille kerrottiin, että passien uusi tekniikka, tietoturva ja tunnistettavuus vaativat niille lyhyemmän voimassaoloajan. Nyt tilanne on toinen. Teknologia on kehittynyt, ja olemme nähneet, että suurin osa Euroopan maista on kaikesta huolimatta pitänyt passien voimassaoloajan kymmenessä vuodessa. Itse asiassa 24 EU-maassa passi on voimassa enintään sen kymmenen vuotta. Suomi on siis ollut tässä asiassa poikkeus muutaman muun maan lisäksi.

Arvoisa puhemies! Passien ja henkilökorttien voimassaoloajan pidentäminen helpottaa suomalaisten arkea konkreettisella tavalla. Silloin kun passi ja henkilökortti ovat voimassa vain viisi vuotta, niitä täytyy uusida huomattavasti useammin. Se tarkoittaa hakemuksia, ajanvarauksia, passikuvia, maksuja ja jonottamista, ja esimerkiksi tällä hetkellä viisihenkissä lapsiperheessä tämä tehdään viisi kertaa muutaman vuoden välein. Samalla vähennämme poliisin lupapalveluiden kuormitusta. Hakemusten määrä vähenee, samoin asiointin tarve lupapalveluissa. Muutos vapauttaa aikaa ja vähentää kustannuksia. Resursseja voidaan ohjata muihin toimintoihin kuin loputtomiin määriin passihakemuksia.

Arvoisa puhemies! Tässä esityksessä pidän hyvänä asiana myös sitä, että turvallisuutta tullaan vahvistamaan eri tavoin. Käytäntöjä kasvokuvien toimittamisesta tiukennetaan, mikä vähentää mahdollisuuksia väärinkäytölle. Lisäksi alaikäisten passeihin lisättävät huoltajatiedot helpottavat perheiden matkustamista ja voivat osaltaan ehkäistä lapsikaappauksia kansainvälisesti. Me emme siis ole pelkästään pidentämässä passien voimassaoloaika vaan samalla parannamme koko järjestelmän toimivuutta ja turvallisuutta. Se on kaikkien etu, sillä suomalainen passi on hyvin arvokas dokumentti maailman mittapuulla.

Arvoisa puhemies! Me perussuomalaiset olemme jo pitkään ajaneet takaisin kymmenen vuoden passien käyttöönottoa, ja on hienoa nähdä, että nyt se tavoite on toteutumassa. Meidän pitääkin edelleen jatkaa työtä sen eteen, että voimme purkaa turhaa kansalaisten arkea haittaavaa byrokratiaa ja sääntelyä, jotta se perusarki helpottuu. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Haluaako ministeri Rantanen kommentoida käytyä keskustelua? Kaksi minuuttia, olkaa hyvä.

15.45 **Sisäministeri Mari Rantanen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitän tästä hyvästä keskustelusta. Kuten täällä on todettu, niin varsin pitkään tätä muutosta on odotettu, ja meidän palaamme nyt ikään kuin siihen eurooppalaiseen valtavirtaan tämän esityksen myötä, kun pidennämme kymmeneen vuoteen passin ja henkilökortin voimassaolon.

Kuten täällä on todettu, tämä on yksi osa näitä norminpurkuja, ja tässä voi ehkä todeta sen, että luulen, että meillä löytyy tämän tyyppisiä asioita muitakin. Mielestäni edustaja Wallinheimo piti oikein hyvän puheenvuoron juurikin siitä, että meillä on aivan valtaisa lainsäädäntömassa hyvinkin yksityiskohtaista asiaa, jota pitäisi kyllä ehkä tässä taloustilanteessa noin muutoinkin katsoa. Tämä on yksi niitä esityksiä, josta hyötyvät sekä yhteiskunta että kansalaiset, kun ei tarvitse viiden vuoden välein asiakirjaa uusia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 59/2026 vp

Sitten tietysti totta on sekin, kuten täällä on todettu, että aina silloin kun tämäntyyppisiä asiakirjoja uusitaan, joissa on teknologiaa, turvateknologiaa, niin kymmenen vuotta on luonnollisesti pitkä aika, ja se on tietenkin tässä esityksessä myöskin todettu ja tunnustetukin, että näin on. Siellä erityisesti kvanttilaskennan kehittyminen on sellainen, jota toki täytyy seurata, mutta meidän emme ole yksin tämän teknologian kanssa, vaan kuten täällä on todettu, suurin osa Euroopan unionin maista on saman kymmenen vuoden passin ja henkilökortin kanssa. Siltä osin on tietysti mahdollista, että tässä muutoksia tulee, ja myöskin kansalaisten täytyy ymmärtää se, että sikäli mikäli nämä turvatekijät tässä kovasti muuttuvat ja niitä joudutaan tässä välissä uusimaan, niin se voi tietenkin aiheuttaa sen, että näitä täytyy tässä välissä tiuhempaan uusia. Mutta toivotaan toki, että näin ei käy.

Arvoisa puhemies! Pidän itsekin tätä esitystä oikein hyvänä ja tervetulleena.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, ministeri. — Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Asian käsittelyä jatketaan tässä istunnossa muiden asiakohtien jälkeen.

Asian käsittely keskeytettiin kello 15.48.

Asian käsittelyä jatkettiin kello 22.03.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Nyt jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytetyn asiakohdan 5 käsittelyä.

Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin.